

Łódź, 8 maja 2016

Szanowna Pani
Hanna Zdanowska
Prezydent Miasta Łodzi

List otwarty w sprawie wyboru nowego dyrektora
Teatru Nowego im. Kazimierza Dejmka w Łodzi

Z dużym niepokojem śledzimy działania Urzędu Miasta Łodzi i wypowiedzi jego pracowników dotyczące wyboru nowego dyrektora Teatru Nowego im. Kazimierza Dejmka w Łodzi. Naszą obawę wywołują sformułowane przez Panią Prezydent warunki, jakie musi spełniać kandydat na stanowisko dyrektora tej sceny. Prowadzenie subwencionowanego teatru publicznego wymaga przede wszystkim kompetencji o charakterze artystycznym: znajomości świata sztuki i współczesnych osiągnięć dramatyczno-teatralnych, a także umiejętności inicjowania twórczych i artystycznych odpowiedzi na wyzwania współczesności. Wymagania wobec nowego dyrektora określone przez Panią Prezydent marginalizują to, co specyficzne, a jednocześnie najważniejsze w prowadzeniu publicznej instytucji kultury.

„Teatr nie jest produktem, widz nie jest klientem” – przypominali cztery lata temu sygnatariusze najgłośniejszego listu twórców teatralnych w wolnej Polsce. To zdanie, pisane głównie jako odpowiedź na złe praktyki niektórych samorządów, trafnie scharakteryzowało zagrożenia, przed jakimi stanął publiczny teatr artystyczny w ostatnim czasie i przed jakimi staje dziś Teatr Nowy. Nie negujemy faktu, iż dyrektor instytucji kultury winien być sprawnym organizatorem. Nie ulega jednak najmniejszej wątpliwości, że teatru publicznego nie tworzy się dzięki biznesplanom, ale dzięki twórczym koncepcjom artystycznym. Sprawne zarządzanie jest w teatrze publicznym na usługach sztuki, nigdy odwrotnie.

Alarmujący jest fakt, iż w ogłoszeniu o konkursie na dyrektora Teatru nie używa się pojęć „sztuka”, „teatr artystyczny”, „teatr publiczny”, jest zaś miejsce na takie terminy jak „zarządzanie”, „nadzór” czy na tak skompromitowane w dzisiejszym dyskursie o kulturze hasło „projekt”. Co więcej, nie wiemy, w jaki sposób uprzywilejowanie pozycji dyrektora-menadżera ma pozostawać w jakimkolwiek związku z dotychczasowym dorobkiem i tradycją Teatru Nowego im. Kazimierza Dejmka.

Nie jesteśmy przeciwnikami zmian: sprzeciwiamy się jednak zrównywaniu instytucji kultury z instytucjami działającymi poza obszarami sztuki. Zapisy z konkursowego ogłoszenia (pełna jego treść pod adresem <http://bip.uml.lodz.pl/index.php?str=12432>) wzywające do zmian organizacyjnych w instytucji (głównie § 1. 3. 4) przy ich jednoczesnej ogólności muszą wywoływać niepokój. Złuszczają, że Urząd Miasta Łodzi nie zaprezentował dotąd żadnych szczegółowych planów długofalowego finansowania kultury w mieście, zaś ostatnie działania i deklaracje w dziedzinie kultury częściej uprzywilejowują aktywność eventową, nie artystyczną. Wątpliwości budzi też zapis, zgodnie z którym kandydat powinien wykazywać się co najmniej siedmioletnim stażem pracy zawodowej w sferze kultury i pięcioletnim stażem na

stanowisku kierowniczym. Kryterium to uniemożliwia przedstawienie programu szerszemu gronu kandydatów i zaskakuje szczególnie w perspektywie historii tej właśnie instytucji – Kazimierz Dejmek w dniu inauguracji Teatru Nowego miał 25 lat!

Nie marginalizujemy pozycji Łodzi na mapie sztuki w naszym kraju, nie zastępujemy działań artystycznych marketingowymi, nie doprowadzamy do zmiany publicznej instytucji kultury w przedsiębiorstwo prowadzące działalność parakulturalną. Wzywamy do ponownego przemyślenia wymogów konkursowych na stanowisko dyrektora Teatru Nowego w Łodzi. Od nowego dyrektora wymagamy przede wszystkim nieschematycznego myślenia człowieka sztuki, nie zaś marketingowej nowomowy i braku zrozumienia dla specyfiki publicznego teatru artystycznego.

Dorota Buchwald – dyrektor Instytutu Teatralnego
prof. dr hab. Małgorzata Leyko – Dyrektor Instytutu Kultury Współczesnej Uniwersytetu
Łódzkiego

Joanna Szymajda – zastępca dyrektora Instytutu Muzyki i Tańca

Jacek Kopciński – redaktor naczelny miesięcznika „Teatr”

Jacek Sieradzki – redaktor naczelny miesięcznika „Dialog”

Katarzyna Knychalska – redaktor naczelna portalu „teatralny.pl”

Jan Buchwald – reżyser, prezes Fundacji Teatru Myśli Obywatelskiej im. Zygmunta Hübnera

Bartosz Frąckowiak – reżyser, zastępca dyrektora Teatru Polskiego im. Hieronima Konieczki w
Bydgoszczy

Jacek Głomb – reżyser, dyrektor Teatru im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy

Magda Grudzińska – dyrektor naczelny i artystyczny Teatru im. Wojciecha Bogusławskiego w
Kaliszu

Dorota Ignatjew – zastępca dyrektora do spraw artystycznych Teatru Zagłębia w Sosnowcu

Tomasz Kireńczuk – dyrektor programowy Teatru Nowego w Krakowie, kierownik
programowy Festiwalu Dialog-Wrocław

Krzysztof Mieszkowski – dyrektor Teatru Polskiego we Wrocławiu / Poseł na Sejm RP

Maciej Nowak – zastępca dyrektora Teatru Polskiego w Poznaniu

Karolina Ochab – dyrektor Nowego Teatru w Warszawie

Paweł Sztarbowski – zastępca dyrektora Teatru Powszechnego im. Zygmunta Hübnera w
Warszawie

Krzysztof Warlikowski – reżyser, twórca i dyrektor artystyczny Nowego Teatru w Warszawie

Magdalena Cielecka – aktorka, Nowy Teatr w Warszawie

Remigiusz Brzyk – reżyser

Bartosz Gelner – aktor, Nowy Teatr w Warszawie

Piotr Gruszczyński – dramaturg, Nowy Teatr w Warszawie

Małgorzata Hajewska – aktorka

Michał Kmieciak – reżyser

Zygmunt Malanowicz – aktor, Nowy Teatr w Warszawie

Maja Ostaszewska – aktorka, Nowy Teatr w Warszawie

Piotr Polak – aktor, Nowy Teatr w Warszawie
Jacek Poniedziałek – aktor, tłumacz, reżyser, Nowy Teatr w Warszawie
Katarzyna Raduszyńska – reżyserka
Małgorzata Szczęśniak – scenograf, Nowy Teatr w Warszawie
Cezary Tomaszewski – reżyser, choreograf

Irena Jajte-Lewkowicz – Katedra Dramatu i Teatru Uniwersytetu Łódzkiego
Dariusz Leśnikowski – Katedra Dramatu i Teatru Uniwersytetu Łódzkiego
Piotr Olkusz – Katedra Dramatu i Teatru Uniwersytetu Łódzkiego, miesięcznik „Dialog”,
teatralny.pl
Karolina Prykowska-Michalak – Katedra Dramatu i Teatru Uniwersytetu Łódzkiego
Monika Wąsik – Katedra Dramatu i Teatru Uniwersytetu Łódzkiego, teatralny.pl
Katarzyna Wielechowska – Katedra Dramatu i Teatru Uniwersytetu Łódzkiego

prof. dr hab. Tomasz Bocheński – kierownik Katedry Literatury Polskiej XX i XXI wieku
Uniwersytetu Łódzkiego
Ewa Bloom-Kwiatkowska – scenografka, malarka, autorka instalacji, Wydział Sztuk
Wizualnych w ASP w Łodzi
Wojciech Górecki – historyk, reportażysta i dziennikarz, członek zespołu redakcyjnego „Tygła
Kultury”
Sławomir Kosmynka – artysta grafik, autor plakatów, Wydział Grafiki i Malarstwa ASP w Łodzi
prof. dr hab. Anna Kuligowska-Korzeniewska – Akademia Teatralna w Warszawie, wcześniej
Uniwersytet Łódzki oraz Rada Artystyczno-Programowa Teatru Nowego
prof. dr hab. Konrad Kuzyszyn – Wydział Komunikacji Multimedialnej Uniwersytetu
Artystycznego w Poznaniu, wcześniej ASP w Łodzi
Sława Lisiecka – tłumaczka
Zbigniew W. Nowak – redaktor naczelny „Tygła Kultury” w latach 1996-2015
Jadwiga Plucińska-Skrzepińska – kostiumograf, scenograf, dekoratorka wnętrz
prof. dr hab. Józef Romasz – PWSFTviT w Łodzi, operator filmowy, prezes Stowarzyszenia ARS
VISA
Jerzy Skrzepiński – malarz, scenograf, Polska Akademia Filmowa, Stowarzyszenie Filmowców
Polskich

Anna R. Burzyńska – Uniwersytet Jagielloński, dwumiesięcznik „Didaskalia”
prof. dr hab. Wojciech Dudzik – Instytut Kultury Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego
prof. dr hab. Ewa Guderian-Czaplińska – Katedra Dramatu i Widowisk Uniwersytetu Adama
Mickiewicza w Poznaniu
Dorota Jovanka Ćirlić – tłumaczka, miesięcznik „Dialog”
Magdalena Hasiuk-Świerzbńska – Instytut Sztuki PAN, Akademia Teatralna w Warszawie
Joanna Krakowska – Instytut Sztuki PAN, miesięcznik „Dialog”
prof. dr hab. Tomasz Majewski - Katedra Antropologii Literatury i Badań Kulturowych
Uniwersytetu Jagiellońskiego
Piotr Morawski – Instytut Kultury Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego, miesięcznik „Dialog”
Małgorzata Semil – tłumaczka, miesięcznik „Dialog”
Kalina Zalewska – miesięcznik „Teatr”